Naturskyddsföreningen
Nacka

Naturskyddsföreningen
Saltsjöbaden

Nacka 2012-08-24

Nacka Tingsrätt
Mark- och miljödomstolen, målnummer M 5585-11
Box 1104
131 26 Nacka

Kopia: Miljöenheten, Nacka kommun, 131 81 Nacka

Synpunkter över ansökan om utfyllnad av våtmark vid Östervik, Nacka kommun.

- **Naturskyddsföreningarna i Nacka och Saltsjöbaden avvisar helt planerna på att fylla igen Österviks träsk.**
- **Underlaget är bristfälligt och av sådan undermålig kvalité att ansökan måste avslås, det är bitvis vilseledande och förljuget**
- **Österviks träsk har ett rikt biologisk liv med bl.a. förekomst av grodor**
- **Förekomst av grodor innebär att tillstånd för dispens från artskyddsförordningen måste sökas**
- **Alternativ lokalisering för vinterförvaring av båtar finns i Nackas översiktsplan**

Allmänt

Naturskyddsföreningarna i Nacka och Saltsjöbaden avvisar helt alla tankar på att fylla igen våtmarksområdet vid Östervik. Våtmarker fyller en mycket stor betydelse i naturen för biologisk mångfald, som naturliga reningsverk, för utjämning av vattenflöden och som kolsänkor.
Enligt länsstyrelsen i Stockholms län nås inte miljömålet ”Myllrande våtmarker” inom länet, se http://www.miljomal.se/sv/Miljomalen/Regionala/Regionalt/?l=1&t=Lan&eqo=11.
Länsstyrelsen säger att 90 % av de naturliga våtmarkerna i Stockholms län är förstörda eller påverkade av olika ingrepp. Man konstaterar också att det största hindret för att uppnå miljömålet är exploatering samt negativ på verkan från jord- och skogsbruk. För att nå miljömålet anges bl.a. att ökad hänsyn i den kommunala fysiska planeringen är viktig.
Det är i detta perspektiv som den nu föreslagna utfyllnaden av våtmarken vid Östervik måste ses.

Nedan framför vi en del synpunkter på det ytterst bristfälliga underlag som Erstaviks godsförvaltning och Ing.firman Kadeby AB lämnat in.

Ansökan

I ansökan påstås bl.a. att ett av motiven till att fylla igen våtmarken är säkerhetsskäl då området ligger nära bostadsområden. Detta torde vara ett svepskäl. Vi undrar vad man bygger detta påstående på?
Vidare säger man att ”området mestadels står under vatten med ett markant inslag av ruttnande stockar”. Det man på ett väldigt försåtligt sätt beskriver är en sumpskog med inslag av död ved, alltså en viktig biotop för en mängd djur och växter.
Under rubriken ”Nyttan av företaget” sägs att åtgärdena avser ”eliminera de risker som det innebär att förvalta ett så pass försumpat område så nära bebyggda trakter”. Vi undrar vad det är för risker som finns med ett våtmarksområde. I Erstavik finns ett flertal våtmarker i områden där människor rör sig frekvent, utgör dessa våtmarker också risker?

Miljökonsekvensbeskrivning

Den till ansökan hörande miljökonsekvensbeskrivningen(MKB) har så stora brister att vi anser den inte duga som beslutsunderlag. I MKB:n sägs att ”anläggningen bedöms inte få någon märkbar negativ effekt på naturmiljön”. Detta är ett helt grundlöst påstående. Igenfyllning av en våtmark och sumpskog får uppenbart stora konsekvenser för det djur- och växtliv som förekommer på platsen. Det sägs att den ”eventuella” skada som uppkommer kan kompenseras av att en 4-5 m bred vattenfåra som kommer att gå genom området. Även detta påstående saknar grund. Det förefaller som att MKB:n gjorts utan att någon biologisk kompetens tillfrågats. Länsstyrelsen ställer et antal krav på MKB:n i sin skrivelse daterat 2008-01-22. Där sägs att MKB:n bör redovisa effekterna på bl.a. det biologiska livet i området hur verksamheten förhåller sig till miljömålen och de allmänna hänsysnreglerna i miljöbalkens 2:a kap. Inget av detta redovisas i MKB:n.

När det gäller effekter på djur och växter så finns över huvudtaget inget underlag för att bedöma sådana effekter eftersom ingen inventering av själva våtmarken har gjorts. Skogsstyrelsen redovisar för de skogliga naturvärdena men säger också själva att marken var täckt av snö och is vid inventeringstillfället. Någon bedömning av våtmarkens naturvärden har därför inte gjorts.

I MKB:n hävdas att inga alternativa platser finns för motsvarande anläggning. Detta är felaktigt. Nacka kommun har i översiktsplanen, antagen av kommunfullmäktige i juni 2012, pekat ut en annan plats i närheten av det nu aktuella området som tänkbart område för vinterförvaring av båtar. Naturskyddsföreningen har i remissvaret på översiktsplanen förordat detta alternativ istället för att använda våtmarken i Östervik.

Samråd har skett med boende i Östervik och med Naturskyddsföreningen i Nacka och Saltsjöbaden 2007-10-31. I MKB:n står det att ”vid de genomförda samråden har ingen part framfört negativa synpunkter på det föreslagna projektet”. Detta är en helt felaktigt. Vid samrådsmötet ställdes flera kritiska frågor om projektet och Naturskyddsföreningens representanter godkände på inget sätt projektet.

Vi vill påpeka att MKB:n har tagits fram av Ing.firma Kadeby AB som är ombud i frågan åt Erstaviks Godsförvaltning. Det är enligt vår uppfattning ytterst olämpligt att exploatörens ombud också gör MKB:n. Den borde rimligen göras av någon aktör som inte är part i målet.

Skogsstyrelsens inventering

Det enda underlag som berör naturvärdena i området är en inventering utförd av Skogsstyrelsen. Som påpekas i inventeringsprotokollet var marken täckt av snö och is. Vi kan instämma i de bedömningar som Skogsstyrelsen gjort angående naturvärden i skogen runt om våtmarken. Ett tillägg dock att ekticka förekommer i det utpekade naturvärdesobjektet, den var inte med på rödlistan då inventeringen gjordes.
Vi har inget att anmärka på Skogsstyrelsens inventering men om åtgärder ska göras i en våtmark räcker det inte med att göra en inventering av enbart de skogliga naturvärdena.

Vår egen bedömning efter fältbesök

Efter att ha besökt lokalen den 20 augusti 2012 kan vi konstatera att vanlig groda förekommer på lokalen. Ett flertal smågrodor samt några vuxna individer sågs. Området är med största sannolikhet en leklokal för vanlig groda och kanske även andra groddjur.
Ett flertal trollsländearter observerades, bl.a. blågrön mosaikslända, brun mosaikslända, smaragdflickslända och blodröd ängstrollsända. Även olika nattsländor observerades. En del fåglar observerades också, familjer av blåmes, talgoxe, nötväcka och stjärtmes drog omkring i sumpskogen. Trädkrypare och st.hackspett observerades också. Vid tidigare besök har skogssnäppa hörts från våtmarken. Det var också en riklig förekomst av vattenbläddra i våtmarken.
Bäver förekommer i området och ett flertal träd har fällts av bävrarna. Detta gör att lokalen får ännu större betydelse för den biologiska mångfalden.

Nu kan man säga att inga av dessa arter är sällsynta eller ovanliga men det är uppenbart att våtmarken har betydelse för den biologiska mångfalden och har ett dur- och växtliv som man kan förvänta sig på en sådan lokal. Förutsättningar för mer krävande arter finns, t.ex. mindre hackspett(rödlistad).
Förekomsten av vanlig groda innebär också att tillstånd behöver sökas hos länsstyrelsen för dispens från artskyddsförordningen 6 § eftersom en igenfyllning av våtmarken uppenbarligen skulle kunna leda till att grodor skadas eller dödas.

Avslutning

Ansökan om att fylla igen Österviks kärr andas en syn på våtmarker som hör gångna tider till. Att våtmarker är ”försumpade områden” med ”ruttnande stockar” som behöver fyllas igen av säkerhetsskäl visar på en förfärande brist på ekologisk grundsyn.
Att Ing.firman Kadeby AB påstår att inga negativa synpunkter kommit fram under samrådsmötena är rent ut sagt en lögn.
Våtmarken har ett rikt biologiskt liv och naturvärden som med tiden kommer att utvecklas ytterligare.
Vi hoppas att Mark- och miljödomstolen inte ger sitt tillstånd till detta projekt.

Ronny Fors

Ordförande
Naturskyddsföreningen i Nacka

Gudrun Hubendick

Ordförande
Saltsjöbadens Naturskyddsförening